

Az utolsó eljegesedések glaciális környezetének rekonstrukciója a Páreng-hegységben

László Péter, V. évf., ELTE TTK

Témavezető: **Kern Zoltán**, tudományos munkatárs
Vízügyi Központ, Budapest

A Déli-Kárpátokban fekvő Páreng-hegységben az utolsó glaciális eljegesedésének viszonyait vizsgáltam. Térinformatikai módszerek segítségével két nagy mintaterületen három kutatási területet jelöltem ki.

A terepi bejárások során az egykori gleccserekhez köthető formákat GPS mérések segítségével térképeztem, majd saját készítésű fotók és a rendelkezésre álló szakirodalom alapján értelmeztem. A területről beszerezhető legrészletesebb térkép (1:25 000-es) alapján digitális domborzat modellt készítettem, amelyre a pontosított terepi méréseket ráillesztve kijelöltem a hajdani jégárak területeit.

Több eljegesedés nyomát igazoltam, amelyek közül a két legutolsó stádiumhoz az egyensúlyi vonal meghatározásán keresztül klimatikus hóhatár rekonstrukciót készítettem.

Globális glaciológiai adatbázisok hasonló méretű gleccsereinek anyagmérlegét elemezve a rekonstruált egykori gleccserek egyensúlyi vonalának magasságát méretspecifikusan választott AAR értékét segítségével igyekeztem meghatározni.

A hegység két glaciális stádiumában a klimatikus hóhatárt az egyensúlyi vonal magasságának becslésén keresztül határoztam meg. Ez alapján a fiatalabb stádium pELA átlagos magassága 2 085 m, míg az idősebb stádium pELA átlagos magassága 2 050 m. Összehasonlítva a becsült aktuális hóhatár értékével (2900m) ez 815, illetve 850 méterrel alacsonyabb érték.

Az jégkitöltésekre vonatkozó eredményeimet összevetettem Schréter Zoltán 1 908-as publikációjában megjelentekkel. A két glaciális stádium közül az idősebb megfeleltethető Schréter fiatalabb stádiumának. A jégárak területe 0,17–1,1 km² lehetett az idősebb, míg 0,07–0,21 km² a fiatalabb stádiumban.